

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 6 ซึ่งมี 7 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท อุทัยธานี ปีการศึกษา 2530 จำนวน 182 โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป		จำนวนที่ได้รับคืน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	182	100	178	97.80
ครูฝ่ายกิจกรรม	182	100	174	95.60

2. กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเกณฑ์ขนาดของโรงเรียน ยึดตามเกณฑ์การแบ่งประเภทของโรงเรียนตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป ดังนี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 41 โรงเรียน จังหวัดลพบุรี 42 โรงเรียน จังหวัดสระบุรี 27 โรงเรียน จังหวัดชัยนาท 21 โรงเรียน จังหวัดอ่างทอง 19 โรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี 20 โรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี 12 โรงเรียน รวม 182 โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจังหวัด

โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่แต่ละจังหวัด	ผู้บริหาร จำนวนทั้งหมด	ได้รับแบบ สอบถามกลับมา	คิดเป็นร้อยละ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	41	41	100
จังหวัดลพบุรี	42	42	100
จังหวัดสระบุรี	27	26	96.30
จังหวัดชัยนาท	21	21	100
จังหวัดอ่างทอง	19	19	100
จังหวัดอุทัยธานี	20	17	85.00
จังหวัดสิงห์บุรี	12	12	100
รวมทุกจังหวัด	182	178	97.80

ตารางที่ 3 จำนวนครูฝ่ายกิจกรรมที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัด

โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่แต่ละจังหวัด	ครูฝ่ายกิจกรรม จำนวนทั้งหมด	ได้รับแบบ สอบถามกลับมา	คิดเป็นร้อยละ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	41	41	100
จังหวัดลพบุรี	42	39	92.86
จังหวัดสระบุรี	27	27	100
จังหวัดชัยนาท	21	20	95.23
จังหวัดอ่างทอง	19	19	100
จังหวัดอุทัยธานี	20	17	85.00
จังหวัดสิงห์บุรี	12	11	91.67
รวมทุกจังหวัด	182	174	95.60

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สำหรับผู้บริหารและครูฝ่ายกิจกรรม โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 6 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 19 ข้อ และแบบเลือกตอบ จำนวน 16 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

การจัดกิจกรรมนั้นมากที่สุด	4	คะแนน
การจัดกิจกรรมนั้นมาก	3	คะแนน
การจัดกิจกรรมนั้นปานกลาง	2	คะแนน
การจัดกิจกรรมนั้นน้อย	1	คะแนน
ไม่มีการจัดกิจกรรม	0	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์-

ศิลปวัฒนธรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

จำนวน 20 ข้อ

การให้คะแนน กำหนดน้ำหนักของปัญหา แบ่งเป็น 5 ระดับ

เป็นปัญหามากที่สุด	4	คะแนน
เป็นปัญหามาก	3	คะแนน
เป็นปัญหาปานกลาง	2	คะแนน
เป็นปัญหาน้อย	1	คะแนน
ไม่เป็นปัญหาเลย	0	คะแนน

1.2 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน
จำนวน 1 ชุด เพื่อต้องการทราบการจัดกิจกรรม เนื้อหา ปัญหาในการจัดกิจกรรมการ
อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

2. การสร้างเครื่องมือเครื่องใช้

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่านตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา
(Content Validity) และความเหมาะสมของคำถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน คือ

1. นายพิเชษฐ์ มากช่วย ผู้อำนวยการกองวิจัยและแผนงาน
สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ
2. ดร. เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและ
เผยแพร่ สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ
3. ศาสตราจารย์ สุนน อมรวิวัฒน์ ภาคประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นายสนอง สงเคราะห์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5. นายนิกร เพชรน้อย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี
6. นายสวัสดิ์ บุญยิ่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไข และเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไป
ปรับปรุงใหม่แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ที่มีใช้กลุ่ม
ตัวอย่างที่จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 โรงเรียน เพื่อนำไปหาความเที่ยง (Reliability)
ของแบบสอบถามโดยใช้สูตร Kuder Richardson ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม =
0.9752

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ โดยทำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นำหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไปยัง
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัย
3. นำหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดไปยังหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามแก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยที่

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและรับด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งฝากศึกษานิเทศก์จังหวัด ช่วยแจกให้ และรับคืนด้วยตนเอง

4. รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากผู้ตอบแบบสอบถาม และจากการส่งคืนจากศึกษานิเทศก์จังหวัด ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่ใช้ได้ 352 ฉบับ จากทั้งหมด 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.70 โดยได้รับจากผู้บริหารโรงเรียน 178 ฉบับ จากที่ส่งไป 182 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.80 และได้รับจากครูฝ่ายกิจกรรม 174 ฉบับ จากที่ส่งไป 182 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.60 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

จังหวัด	บริหาร			ครูฝ่ายกิจกรรม			รวม		
	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ
พระนครศรีอยุธยา	41	41	100	41	41	100	82	82	100
ลพบุรี	42	42	100	42	39	92.86	84	81	96.43
สระบุรี	27	26	96.30	27	27	100	54	53	98.15
ชัยนาท	21	21	100	21	20	95.23	42	41	97.62
อ่างทอง	19	19	100	19	19	100	38	38	100
อุทัยธานี	20	17	85.00	20	17	85.00	40	34	85.00
สิงห์บุรี	12	12	100	12	11	91.67	24	23	95.83
รวม	182	178	97.80	182	174	95.60	364	352	96.70

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2522: 28) ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2. วิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ตรวจสอบให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตามน้ำหนักของคะแนนที่กำหนดไว้

2.2 นำคะแนนแต่ละข้อคำถามมาคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2525: 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งหมด

fx = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การแปลความหมายค่าคะแนน ตามแบบของ ลีเคอร์ท ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีการจัดกิจกรรมมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีการจัดกิจกรรมมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีการจัดกิจกรรมปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีการจัดกิจกรรมน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ไม่มีการจัดกิจกรรมหรือ ไม่มีปัญหา

แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ตามขั้นตอนคือ

3.1 ตรวจสอบให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตามน้ำหนักของคะแนนที่กำหนดไว้

3.2 นำคะแนนแต่ละข้อคำถามมาคำนวณค่ามัธยิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เช่นเดียวกับข้อ 2.2

การแปลความหมายของคะแนนได้ปรับปรุงจากแนวความคิดของ ลีเคอร์ท ดังนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
- 3.50-4.49 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- 2.50-3.49 หมายถึง เป็นปัญหาปานกลาง
- 1.50-2.49 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 1.00-1.49 หมายถึง ไม่มีปัญหา

แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปความเรียงเพื่อเสริมใน
การสรุปและอภิปรายผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย